

FOLK OG LAND

Herr Kristian Skard
Tasovn. 79
Ullevål-Hageby.

Er det Sovjet-Norge? Hvordan Malenkov vurderer vår fremtid!

Victor Kravchenko og tuse-ner av andre vitner har dokumentert for verden det politiske rettssystem i folkedemokratiet Sovjet. Det bygger på en gjennomført spionasje i det daglige liv, angiveri og provokasjoner, organisert hunger og terror. Politistaten med sine lange, hemmelige armer tjener magthaverne, og ingen kan vite seg trygg.

Når det ansees formålstjenlig, for å avlede oppmerksomheten fra egne synder, øke usikkerheten og redselen og derigjennom skaffe flere slaviske medløpere og forfølgelser mot bestemte folkegrupper. Som f. eks kulakkene. (Bønder med mer enn en ku).

Da settes pressen og kringkastingen i sving, og den ene overbyr den andre i heseblesende jakt og dramatisk mistenkeliggjørelse og nedrakking av dem som nå betegnes som folkefiender, skjønt de i går var aktede borgere. I denne hets gjelder det for enhver å vise sin store patriotisme i utspekulert forfølgelse og på den måte sikre seg makthavernes gunst og bli helter for folket. Misunnelse, sjalusi, pengebegjær og skadefryd har gjennom det hemmelige angiveri fritt spillerom og store tider, foruten anledningen til å sikre seg selv, og kanskje få en plass i solen.

Så kommer massearrestasjoner, fengsel og konsentrasjonsleirer med hunger og terror, ledet av utskudd eller systemets slaver, mens hetsen utenfor går sin gang videre. Beviser lages og dynes opp etter angiversystemet mot de innesperrede og isolerte, som er berøvet enhver mulighet til forsvar. Og måneder og år går i ørkesløs matring og ydmykelser. Men en dag kan den alltid samvittighetsfulle og fabelaktig smarte og pålitelige pressen by folket nye sensasjoner: Tiltalen mot folkefiendene. Den ene etter den andre eller endog i gruppe-

vis. Hetsen flammer opp igjen, og i hellig raseri forlanger pressen i folkets navn lovens strengeste straff for kjeltringene. En del dømmes på løpende bånd av politiet, resten henvises til retten.

Og retten begynner. Den høyttidelige og rettferdige jus har samlet full sal av sensasjonslystne, fra fruer i pels og silke til lasaroner i filler. — Dommerens øyne lyner for alt folket mot de elendige utskudd på tiltalebenken, og den nybakte aktor, som her øyner den store sjanse til popularitet og karriere, er skarp som en rakekniv. Med sin overveldende jus avklær og hudfletfer han tiltalte nådeløst. Bitende hån og spott avløses av hellig indignasjon

og raseri, latterliggjørelse til folkets forlystelse veksler ved svelgende gisp av rørelse og smerte over tiltaltes misgjerninger og grusomheter. Anklagen er fullkommen og knusende.

Tiltalte hører den for første gang. Eller han har kanskje aller nådigst fått et utdrag overlevert i fengslet. — Men han aner ikke hvorledes den er kommet i stand, og er selvfølgelig helt avskåret fra å imøtegå noe, så meget mer som han ikke har sett et eneste dokument i sin sak. Og her står han dessuten anklaget etter lover og paragrafer han aldri har hørt om eller visst eksisterte.

Og vitner føres fram. De

(Forts. side 8)

- Dokumentarfilmen -

Filmselskapet Fotorama har i adskillig tid truffet forberedelser til utsendelse av «dokumentarfilm om Norges krig og den tyske okkupasjon». Selskapet hadde stilt store forventninger til dette opptaket. Det var samlet sammen en mengde stoff og utgiftene var anslått til ca. 1,2 mill. kroner.

Nå blir det ingen ting av det hele. Statens filmmyndigheter har ved en omgående bevegelse sikret seg at planen går over styr. Filmselskapet hadde gjort regning med en større statsstøtte til en tidligere dokumentarfilm — om Roald Amundsen —, men ved å avslå søknaden om en slik støtte har staten satt filmselskapet i den stilling at det mangler det økonomiske utkomme til å sette i gang «krigsfilmen».

Fotoramas disponent, Leif-Erich Bech, er nedtrykt. Her hadde selskapet en god business så å si i hendene, — en hadde muligheter som bare kunne overgå av spekulativ pornograf-film — og så går det hele opp i røyk! Virkelig høyst forsmedelig!

Nå skal en vanligvis ikke beskyldte statens myndigheter for særlig finfølelse eller syndelig framsyn — i et hvert fall ikke på lengere sikt. — Men i dette tilfelle synes det dog som man har mobilisert et snev av begge deler.

Norge er jo for noen dager siden blitt Tysklands våpenfelle og Nato-kollega. Under slike omstendigheter må en regne med at det ikke ville være udelt heldig eller hensiktsmessig om man akkurat nå markedsførte en «dokumentarfilm», i hvilken man av reklamemessige grunner ville være henvist til å fri til «folkets» sletteste instinkter. Sjåvenistisk panegyrikk og kjellerromantikk fra London duger ikke lenger — uansett hvor meget man gjemmer seg bak begrepet «dokumentar-film». Det kunne nok sikkert avpresset en godtroende og vill-ledt almenhet en del penger, men det kunne også på den annen side ha presset våre myndigheter ganske kraftig opp mot veggen. Ikke bare ville det ha vært de gamle Nato-kolleger ytterst ubehagelig, men den nyeste kolle-

vår fremtid!

Ledende kommunister verden over har i de siste par måneder vært travelt beskjeftiget med å studere nye retningslinjer fra Moskva, formulert i en bok, der den 18. september utkom på den sovjetiske stats forlag for politisk litteratur. Boken, hvis tittel er «Politisk økonomi», ble i første omgang trykt i tre millioner eksemplarer.

Det har tatt teoretikerne i Sovjet-unionens kommunistparti flere år å skrive og korrigere denne lærebok. Under utarbeidelsen oppstod i årene 1951-52 så alvorlige stridigheter at Stalin selv måtte tilkalles som meglar.

«Politisk økonomi» ble i Moskva mottatt med stor interesse. Hele første opplag var utsolgt samme dag den utkom. Den vesentlige årsak til bokens salgssuksess er at leserne ventet å finne de ~~nuværende makthaveres oppfatning~~ av den kommunistiske ideologi eller Marx-Engels-Lenin-Stalins lære, som kommunistene selv kaller sitt system.

«Politisk økonomi» inneholder intet som ikke kunne være skrevet og trykt i Stalins tid. Stalin selv er i boken opphøyet til grunnleggende teoretiker side om side med Marx, Engels og Lenin.

Kommunistenes syn på verden.

I betraktning av det dominerende kommunistiske propaganda-tema i øyeblikket: At øst og vest må kunne leve fredelig side om side, tegner «Politisk økonomi» et bemerkelsesverdige bilde av den vestlige verden og viser dessuten at Sovjetunionens makthavere ikke har fredelige hensikter i alminnelig forstand.

Boken fastslår Stalins teo- ga — Tyskland — er i dag i stand til å ta til gjenmele og til å sette tingene på plass.

Det var godt man her i Norge var klar over dette i tide. En skal helst ikke «reta djuren» i utrensmål. Det kunne gå sørgelig ut over en selv. Og mest over innbilt storhet!

H. N. H.

rier, at kapitalismen fremdeles befinner seg i en fremadskridende krise. Den kapitalistiske verden (d.v.s. landene utenfor østblokken) rystes av indre motsetninger mellom arbeidere og kapital, mellom de forskjellige kapitalistiske nasjoner og mellom kolonier og moderland. Utviklingen vil, sier kommunistene, medføre at flere og flere områder river seg løs fra den kapitalistiske verden og går opp i den sosialistiske (altså østblokken), hvilket kan føre til «sosialismens seier i verdensmållestokk».

Denne utvikling anses altså for uunngåelig, men på den annen side understrekes nødvendigheten av at Sovjetunionen gjennom sin politikk, støttet av kommunistpartiene verden over og de internasjonale frontorganisasjoner med ethvert brukbart middel søker å øke de indre motsetninger i den kapitalistiske verden. Kommunistene skal fremskynne denne «historiske prosess».

Direkte angrep.

Om dette sier boken videre: «Disse vesentlige motsetninger karakteriserer imperialismen som kapitalisme i oppløsning. Dette betyr ikke at kapitalismen vil dø bort av seg selv, uten en besluttet kamp fra folkets masser, ledet av arbeiderklassen, for likvidering av borgerskapets herredømme. Dette betyr kun at imperialismen er det stadium i kapitalismens utvikling, hvor den proletariske revolusjon er blitt en praktisk uunngåelighet, og der er oppstått passende betingelser for den direkte storm mot kapitalismens bastioner.

(Forts. side 8)

FOLK og LAND

Ansv. utgiver og redaktør.

Finn Brun Knudsen

Telefon 55 76 56.

Ekspedisjon: Kierschowsgt. 5, Oslo — Tlf. 37 76 96

Grundlovens
paragraf 110

I Nasjonal Samlings program — vedtatt under Rikstinget i Trondheim i 1934 — heter det i paragraf 2:

Rett og plikt til arbeid for enhver.

Dette programmatisk krav synes i disse dager å ha fått sin renessanse, på tross av at det snart er ti år siden at et «enig» folk knaste NS-bevegelsen i smadder og fordømte hver rubbel og bit av alt som smakte av initiativ fra det såkalte «landssviker»-hold!

Nå vel! Ti hendelsesrike år har passert, — ti år fulle av bitre erfaringer og knugende bekymringer — uansett den vundne «seier». I løpet av disse år har det tvunget seg inn på det «enige» folk en forstemmende følelse av at fordømmelsen kanhende hadde vært noe for omfattende og for hastig. Gang på gang har vi hatt anledning til å se at NS-folkenes opptak har vært gjenoppfrisket og tatt til nåde. Ganske visst med ny etikett og under full fortielse av forhistorien og opprinnelsen. Men likevel slik at det virkelige farskapet ikke har vært til å ta feil av for dem som har brukt øyne og forstand. Alt i romerrettens dager het det at «far er den som vielsesattesten viser». Spiller nå engang den aktuelle ekte-mann rollen som «far» på en tilfredsstillende måte, så er det vel kanskje ikke så mye å besvære seg over om paterniteten er en smule tilhyllet. Når alt kommer til alt betyr det levende barnets skjebne og vilkår mer for samtid og framtid enn en uriktig innførsel i den sakrale kirkebok.

Mange barn er som sagt kommet til verden i løpet av det siste ti-året uten å være gitt rett til sitt egentlige familienavn. Og nå — i 1954 — er turen endelig kommet også til NS-programmets paragraf 8: «Rett og plikt til arbeid for enhver. Ethvert ærlig arbeid skal aktes, enten det er kroppsarbeid eller åndsarbeid.»

Den 16. nov br. har Stortinget under utfoldelse av stor pomp og prakt og med synlig egen-begeistring erklært seg for far å være og har inkorporert det nye avkom i landets mest ærefulle familie under det prangende navn «Grunnlovens paragraf 110!» 105 representanter sto som faddere, og dermed er i dag «barnet» en levende realitet og innvidd til livets gjerning.

Egentlig burde vel nå den virkelige far være stolt over å se sitt eget kjøtt og blod opptatt og godkjent i selveste adelskapet. Men — har han egentlig grunn til å ta det slik i dette tilfelle?

Etter faddernes uttalelser synes man å måtte regne med at lev vilkårene for det nye individet blir temmelig karrige. Klærne blir sikkert prektige nok — den politiske glimmer må ikke mangle. Men med levemåten ser det ut til å bli mer enn snaut. Det heter nok «rett og plikt til arbeid», sa de kårne, men dette kan man ikke ta etter ordene. Det er bare en manifestasjon, ble det sagt, — en manifestasjon av noe som er så selvsagt at ingen kan ha grunn til å vente seg noe annet eller mer. Om vår munn sier «Rett! Rett!», reserverer vi oss naturligvis til samme tid — etter de beste mønster østfra — med et «Njet, Njet!» I realiteten mener vi ingen ting med hva vi sier, — det tar seg bare så forban-net godt ut på trøkk! Og så attpåtil i selveste Grunnloven!

Anei, den fysiologiske far har adskillig grunn til å føle engstelse trass i all finheten. Barnet er dømt til å tre fram som et utpyntet hylster — uten synderlig innhold. Det er forutbestemt til engelsk syke — med atroferte muskler og opp-bløtt beinmarg!

Hadde det enda bare vært tale om plikt til arbeid. Det ville vært noe som hadde ligget bedre til rette for de her-

Åndssvake-
dagen 1955

Blanche Larsgaard skriver i Dagbladet 22. ds. at samtlige deltagere i Nansenskolens kurs på Trondarnes Folkhøgskule er blitt enige om å foreslå at «10-årsdagen for frigjøringen — 7. mai 1955» må bli feiret over det hele land som sinnssyke- og åndssvakesakens dag.

«Som eneste representant for Oslo blant kursdeltagerne» sier den optimistiske Blanche Larsgaard, «synes jeg det eneste rette er at dette blir gjort kjent gjennom «Dagbladet». Og «frigjøringens» evige trompeter — Dagbladet — har naturligvis beredvillig åpnet spalteplass. Forslaget synes med andre ord å ha falt i god jord.

Allikevel! Alvorlig talt! Visse assosiasjoner er i denne forbindelse nokså opplagte. Å feire det omtalte 10-års jubileum med en «åndssvakedag» kan føles fristende for noen og hver. Men

rer faddere. Siden 1945 har de jo fått en endog særdeles trening i dette med arbeidsplikt — både i det som i «landssvik»-sproget heter tvangsarbeid og i det som ellers i lovsproget kalles for sivil arbeidsplikt. Det hadde vært noe annet og lettvinere. Men dette med rett til arbeid — nei — unnskyld oss! — la oss være på det rene med at det pynter fasaden, men det forplikter ikke!

Vel, de statlige hoffskredere har skåret og sømnet en høvelig drakt for den nye Grunnlovens paragraf 110. Det er bare å frykte for at alt den første draktparaden vil gi anledning til en omskrivning av barnets utbrudd hos H. C. Andersens: «Vi ser nok keiserens prektige nye drakt! Men — hvor — hvor er det blitt av keiseren selv?»

Spøk til side! La oss vende tilbake til alvoret. Vår fedrene arv fra 1814 — vår norske Grunnlov — er for dyrebart et klenodium for det norske folket til at den skal pyntes på med karnevalsstas og falsk flitter.

Vi gamle NS-folk mente noe den gang vi formet programmets paragraf 8. Vi mente bl. a. å bringe det største sosiale spørsmål som eksisterer, til en reell og effektiv løsning.

De som knekket oss, men adopterte vår tanke, er åpenbart innstilt på noe annet. For dem passet det tilsynelatende best å kaste folk blå i øynene.

Vi er spent. Ingen ting skulle være oss kjærere enn om vi tok feil i vår oppfatning av det vi har vært vitne til, og om det likevel skulle være en viss mening — en alvorlig mening — i det hele.

Vi får se!

Helge Grønstad.

Bilag til avisen

Med dette nr. følger en postgiroblankett til alle våre abonnenter, og vi anmoder om at kontingenten for 1955, blir innsendt sårest mulig slik at vi kan få en oversikt over abonnementsstallet, likesom det vil lette vår ekspedisjon.

Kontingenten er kr. 20.00 pr. år og kr. 10.00 pr. halvår. I lukket omslag henholdsvis kr. 30.00 og 15.00.

både sinnssyke og åndssvakeomsorgen er dog for alvorlige og ømtålelige saker til å utsette dem for billig vits-makeri. 7. mai har på grunn av de former som «frigjøringsverket» fikk, «surnet» ikke så lite i løpet av det passerte 10-år. Det må kunne finnes en bedre dag for en god sak!

Prøv det! Det er et velment råd.

H. G.

Toleranse
og sannhet

Under immatrikuleringsfesten i høst la rektor Castberg de unge på hjertet å søke sannheten, uten sidehensyn og frykt, og ikke svikte sannheten for sine meningers eller sin tros skyld, fremholder Arbeiderbladet.

Men — sier noen — hva er sannheten i dag? Vi vet snart ikke hva som er sant og usant. Og det kan de ha rett i. Så snart de unge møter samfunnsproble-mene, møter de også et fenomen som forgifter vår tid: De bevisst fordreiede opplysninger, som former sinnene skjevt og gjør dem mottagelige for skakk-kjørte meninger og blind tro.

Mye av den frykt som rir verden i dag, skyldes den bevisste bruken av uriktige fakta i propagandaen, sier Arbeiderbladet. De totalitære stater har gjort den til statskunst og anvender teknikken en gros. Andre bruker den i mindre målestokk etter fattig leilighet. Resultatet er alltid usikkerhet og frykt, og det gir grobunn for dem som vil friheten til livs, enten det er i vitenskapens eller politikens verden.

— Hvis vi skulle føye enda et ønske til rektor Castbergs ord, måtte det være at de unge ikke bare må søke sannheten og ikke svikte den, men at de også aktivt må være med å avsløre og bekjempe usannheten der de kommer over den. Den kan bli farlig, hvis den får bre seg, — sier Arbeiderbladet!

Overlæge

J. Scharffenberg

fylte 85 år den 23. nov., og vi sender våre ærbødige hilsener til sannhetssøkeren.

*

På overlæge Scharffenbergs 85-årsdag sendte Forbundets formann ham følgende telegram:

«Vår hilsen! Vår hyldest! Vår takk og våre beste ønsker!

Forbundet for Sosial Oppreisning ved Anders Hafskjold formann.»

Meddelelse til abonnentene

Vi beklager å måtte meddele at vi har sett oss nødt til å sette opp kontingenten for Folk og Land til kr. 20.00 pr. år og kr. 10.00 pr. halvår. Løssalgsprisen blir 50 øre.

I likhet med den øvrige presse i landet kjemper vi stadig med de økende utgifter, ikke minst til trykning og papir, og for å skaffe oss dekning har vi måttet gå til dette skritt. En medvirkende årsak er også at vi ikke har den annonseinntekt som andre aviser har og som betyr overordentlig meget på et budsjett.

Vi håper at leserne har forståelse for dette og fortsatt støtter oss i arbeidet for å bringe frem sannheten og vårt syn på den politiske utvikling i Norge og den ulykksalige krig.

Opprop

FRA HJELPEORGANISASJONEN FOR FRONTKJEMPERE

Det er gått snart ti år siden krigen sluttet. Sårerne den slo, er i ferd med å gro. Gjenoppbygningen nærmer seg med raske skritt sin fullførelse. Samfunnet har sørget for at de som led varig mén, har fått tilstrekkelige lægehjelp, sykehusopphold og kurbehandling. Arbeidsuføre og falnes pårørende har fått krigspensjon, og de som på grunn av sine skader må søke seg et nytt yrke, har fått samfunnets hjelp til omskolering. Det onde menneskene tilføyet hverandre i ufredens år, begynner å gå i glemmeboken. Vi begynner igjen å bli mennesker. Tiden leger alle sår...

Men ennå er det noen som fremdeles lider under virkningene av siste krig og som samfunnet til dags dato ikke har rakt noen hjelpende hånd: Invalide og syke frontkjempere fra siste krig. Mange av dem har mistet en arm eller et ben, noen begge ben, andre har mistet et eller begge øyne, noen er blitt lamme, atter andre lider av tuberkulose. Flere av disse er helt eller delvis arbeidsuføre, noen vil aldri kunne arbeide mer i det hele tatt, og selv de best stillede blant dem har hatt og vil fortsatt få store utgifter til proteser og lægehjelp.

Ifølge gjeldende norske bestemmelser har denne gruppe av våre landsmenn ikke noe krav på hjelp. Krigspensjon er de utelukket fra ved uttrykkelig lovbestemmelse, men heller ikke støtte til anskaffelse av proteser og støtte til omskolering har de hittil kunnet få. Bortsett fra vanlig forsorgsunderstøttelse har heller ikke deres familier fått noen økonomisk hjelp.

Det skal ikke stor fantasi til for å tenke seg hvorledes invalide og syke frontkjempere har hatt det i årene etter krigen.

Hjelpeorganisasjonen for frontkjempere vil så langt det står i dens makt søke å yte støtte og hjelp her. Arbeidsoppgavene er mange. Som det vil være kjent, har Den tyske Forbundsrepublikken gjennom Norges Røde Kors stillet et bestemt beløp til disposisjon til dekning av utgifter til proteser og kuropphold. For at denne hjelp skal nå frem til dem som mest trenger den, må alt tilgjengelig materiale tilrettelegges så godt som råd er. I samband hermed må det foretas en omfattende registrering. Dette arbeid er allerede tatt opp i samarbeid med Norges Røde Kors. Men oppgavene er langt fra uttømt, selv når denne hjelp er kommet frem. Arbeidet med å skaffe de helt arbeidsuføre og deres familier samt enker og barn etter falne frontkjempere en permanent pengestøtte må også tas opp. Vi må også søke å skaffe de delvis arbeidsføre muligheter for et passende arbeid, dette kan først skje gjennom omskolering.

Alle disse oppgaver vil en søke å løse ved henvendelse til tyske og norske myndigheter. Dessuten, og det er ikke det minst viktige, vil vi søke å yte øyeblikkelig hjelp der dette er påkrevet. Det er særlig de som har vært arbeidsuføre på grunn av tuberkulose helt siden krigen, og deres familier vil tenke på i denne forbindelse.

For at vi skal kunne løse alle disse oppgavene på en hurtig, effektiv og betryggende måte, trenger vi imidlertid hjelp i form av økonomisk støtte. Bidrag kan innbetales til postgirokonto nr. 180 70. Dessuten vil det bli solgt autoriserte bidragskuponger. Hjelpeorganisasjonens regnskap vil bli revidert av en statsautorisert revisor og fremlagt på et møte i 1955, hvortil alle som er i besittelse av bidragskuponger eller kvittering fra postverket over innbetalte bidragsbeløp til postgirokonto nr. 180 70, vil ha adgang.

Vi retter derfor en inntrengende appell til alle som kan, om å yte sitt bidrag. Først og fremst retter vi appellen til alle dem som sto på samme side som frontkjemperne under krigen og som er kommet helskinnet igjennom det hele. Dere er først og fremst de nærmeste til å hjelpe. Men dernest appellerer vi også til alle som sto på den annen side og som vil bidra sitt til at krigens sår må få gro igjen. Også dere kan trygt gi deres bidrag i forvisningen om at det utelukkende

Ein daude-dom

Bladet «Austland» skriver i nr. 20 om Alexander Langes gjennomgåelse av dødsdommen over Skancke og sier bl. a.:

Innlegget er eit åtak på alle «straffe-entusiaster», på same tid som det hyller det jamvektige synet på saker og ting som heller ikkje har vanta her i landet etter ei uppøst krigstid. Serleg er det ein mann det blir lagt vinn på å heidra: avlidne høgsterettsadvokat dr. jur. Jørgen Øvergaard, tredje og siste forsvareren for professor Skancke, «en ensom, skarp og edel profil i Norges rettshistorie».

Skriftet er vel verdt å lesa, ikkje minst for den viljen til menneskjeleg sømd og rettferd som kling gjennom det Ord laga fell stundom kvasse, med ein snev av ironi der det høver. Her er ei prøve frå ein bolck der. Lange spør om det var i sin orden at professor Skancke vart skoten på Akershus 28. august 1948.

«Over 600 norske biskoper og prester, universitetsfolk og andre besvarte etter min oppfatning dette spørsmålet med Nei, da de til regjeringen Gerhardsen forgjeves innsendte søknad om nåde for Skancke. — Jeg har skrevet til statsrådssekretariatet for å bli meddelt hvilke statsråder var til stede hos Kongen 27. august 1948, da de for normale mennesker overveldende nådesøknader med bilag ble behandlet og den Kgl. skyteordre gitt. Det finnes flinkere skyttere. — Lovbrudd var det vel å henrette i en slik sak etter at krigen var slutt. Norge var ikke på krigsfot, og det var ikke krigstid.

Det viser seg at jeg har svevet i den villfarelse at vøteringen i statsråd hos Kongen er underkastet offentlig kontroll, at en slik sak er «åpen» også i sitt siste stadium. — Til Det Kongelige Statsrådssekretariat skriver 31/3 1953, signert Leif Østern: «Under henvisning til Deres skrivelse av 17. ds. meddeles

at det etter den instruks for meddelelser utad som gjelder Statsrådssekretariatet ikke er anledning for det til å gi opplysninger av den art De ber om vedr. en saks statsrådsbehandling.»

Etter dette veloverveide og inspirerte svar kan antas at samtlige daværende medlemmer av regjeringen Gerhardsen er medansvarlig for justismordet på Ragnar Skancke, unntagen de lysende unntagelser — statsrådene Meisdalshagen og Moen, som tilrådet majesteteten å vise nåde... Ansvar for dette justismord blir og er for vedkommende utvilsomt aktuelt. Ti historien er meget sparsom med betinget dom».

*

Har De sikret Dem brosjyren? Hvis ikke, så gjør det nå. Den koster en krone og fåes i F. og L.s eksped., Oslo, Helge Johansen, Teatergt. 6, Oslo, Bladmadsen, Trondheim, Carl Lund, Bergen.

~~~~~

Å snakke om befrielse ved hjelp av Sovjet er ikke annet enn en god vits. Øst-Tyskland er blitt «befrikk», og med det resultat at gjennom lengere tid mannskap nok til et regiment er rømt over til vestsoenen hver måned. Men her i landet er det som det har vært gjennom alle år siden oktoberrevolusjonen: Våre landsmenn vil på død og liv ikke oppgi troen på at paradiset er der hvor morsmålet er russisk. Det nytter ikke å overbevise dem om noe annet. Og derfor har de da også glade og lykkelige overlatt dette lands styre til et parti som i 1927 fikk kr. 402 662.04 i støtte av Sovjet.

Hva nu «befrielsen» av Finnmark angår, er naturligvis poenget at vi — merkelig nok — er kvitt russerne. Ingen behøvde å jage tyskerne. Den strategiske situasjon var

vil gå til å hjelpe mennesker som er hårdt rammet av krigen.

La oss visé samkjensle med krigens ofre uansett på hvilken side vedkommende deltok! Bare da kan vi ha håp om at livet igjen får gro frem av de ruiner ufreden skapte. Da først kan det bli full forsoning innen vårt folk. La dette bli en hjertesak for oss alle!

Oslo, den 22. november 1954.

HJELPEORGANISASJONEN FOR FRONTKJEMPERE

Det er mange uhumskheter de «gode» nuordmenn kan vri seg fra ved tøyelig fortolkning av jussen. Men én ting vil alltid stå som en skamplett på det offisielle Norge etter 1945, og det er den måte man har behandlet våre sykesøstre på. Å dømme sykesøstre til fengsel fordi de har pleiet også tyskere og norske frontkjempere — ved siden av russere — er en så himmelropende råhet at den aldri kan bli glemt.

Norge bevilget i sin tid noen millioner til Travancore, som ganske sikkert de fleste på Stortinget ikke ante hvor var før humanitetspropagandaen satte inn. Da den virkelige humanist Albert Schweitzer var her ble det i løpet av få dager samlet inn ca. tre hundre tusen kroner til hans hospital i Lamborene, et sted som ikke bare stortingsmenn ikke vet hvor er. Det er med andre ord nok penger for humane formål, bare de som skal hjelpes befinner seg langt nok borte. Men til invalide frontkjempere er det ingen penger. De begikk jo den store uhyrlighet å våge livet mot den stat og det system som i dag er Vestens — deriblant Norges — uforsonlige motstander. — Det er for dette sitt fremsyn og for denne sin forståelse av den store linje i verdenspolitikken at de nu skal straffes. De hjalp «fienden».

Men det er ett spørsmål som bør bringes på det rene: Hvorledes er det gått med «patriotene» som arbeidet for tyskerne på festningsanlegg og i fabrikk og som var utsatt for arbeidsulykker. Sitter også de og spikker seg trebein med bordkniven?

En forarget.

slik at det ganske sikkert ikke var noen tysk offiser som ikke ville ut av Nord-Norge snarest mulig. Men noe slikt ønske var ikke brennende hos russerne. De ville mer enn gjerne blitt, og når de ikke gjordé det, er nok forklaringen den at det lyktes Winston Churchill å tale Stalin fra tanken, ved innrømmelser som ikke var så livsfarlige for England som et Nord-Norge på russiske hender.

***

Sidebemerkinger

En gang var den kristne kirke ildstøtten, som gikk foran menneskeslekten og viste vei. Nå er den mer og mer blitt ambulansen som følger etter toget og tar opp de sårede.

(Prof. Høffding, dansk filosofi.)

Franskmannen Georges Lucas har reist erstatningssak mot keiser Haile Selassie. Han og hans familie ble jaget fra gård og grunn før kontrakten med den etiopiske stat var utløpet. Keiseren er som bekjent suveren eneherster, men er allikevel et skattet medlem i de «demokratiske» organisasjoner som FN og andre.

Da keiser Haile Selassie besøkte Oslo var det en skyting og smelling uten like. Æressaluttene ble avfyrt ved enhver anledning, og særlig ille var det den dagen han besøkte Horten. For det første skjøt Akershus to ganger 21 skudd da keiseren dro og da han kom tilbake. Underveis passerte han Oscarsborg to ganger og det samme antall smell ble avfyrt, og endelig gjentok Horten det samme to ganger. — Hadde ikke keiseren dotter i grene på forhånd, fikk han det i allfall etter hvert.

En arkeolog er den beste ektemann en kvinne kan ha, jo eldre hun blir, jo sterkere interesse får han for henne.

(Agatha Christie).

— Kamerater, brølte taleren, vi forlanger hele Tyskland befridd for kapitalismen, imperialismen, fascismen, nazismen og anarkismen.

— Kamerat, lød et tilrop fra en gammel, krumbøyd arbeider, nå når du er så godt i gang, kan du likeså godt ta med revmatismen!

Da Wright avlivet legenden om emigrantenes krig

Carl P. Wright svarer

Herr redaktør.

Med stor overskrift «Da Wright avlivet legenden om emigrantenes krig» gjengir Deres medarbeider A. L. i Deres avis for lørdag 6. november en del uttalelser av meg i Stortinget sommeren 1945, hvor jeg meddelte at Norge ikke hadde overtatt hverken de krigsskip eller de krigsfly som Norge hadde ved krigens slutt, bortsett fra noen få jagerfly som Norge kjøpte sommeren 1940. Alt dette materiell var lånt. Som jeg sa i Stortinget den gang, har jeg ikke vært enig i den politikk som har vært fulgt på dette område. Jeg mente at Norge også under krigen burde ha tatt sin hele andel av de omkostninger som er forbundet med en krig. At vi lånte materiell i den første tid etter at regjeringen kom til London er forståelig. Da var jo de finansielle utsikter ikke så gode, men etter hvert som handelsflåten seilte inn penger, burde vi ha kjøpt og betalt alt materiell. Nu, alt materiell ble etter krigen kjøpt og betalt av den norske stat, så den saken er for lengst ute av verden. Men at disse opplysninger, som det var rimelig at Stortinget fikk, kan

betraktes som en avlivelse av «legenden om emigrantenes krig» er temmelig uforståelig, spesielt av et blad hvor nødvendigheten av en objektiv historieskrivning stadig fremheves.

Av samme kaliber er også Deres medarbeiders sluttbemerkinger om at man i London inntok sine forfriskninger i uniform og lot den norske handelsflåtes mannskafer ta støytten.

Det kan nok alltid diskuteres om den lille krigsinnsats det var mulig å gjøre i England under krigen, var det maksimale av hva der kunne ha vært utrettet, men skal det spørsmål objektivt bedømmes, kan man ikke se bort fra at den norske marine i vesentlig grad var opp tatt med eskortering av handelsflåten, likesom der tjenestgjorde over 800 norske marineoffiserer og et langt større antall gaster ombord i de norske handelsfartøyer for å betjene handelsflåten artilleri.

Porsgrunn, den 15. november 1954.

Carl P. Wright.

Der er en grense

Da man leste «Verdens Gang» om «nazistenes» planlagte opprettelse av en «minnestein» over falne og henrettede kamerater, ble man bl. a. gledelig berørt ved den moderate tone «V. G.» anla, og som adskilte seg sterkt fra kollega «Dagbladet»s rasende hetsutbrudd med jevne mellomrom.

(Nedskriveren av disse linjer kjenner for øvrig ikke noe til en slik plan, men kun til det i «Folk og Land» omtalte ønske om å innstiftet en minnedag eller minnestund for disse mennesker; jeg går allikevel ut fra at det medfører riktighet). Da nu «Aftenposten» allerede lørdag aften ofret et rutinemessig «Nei» på «folkets, rettsbevissthet»s alter, og mandagen bragte en gjenopptagelse av saken i «V. G.» med en tydelig hetstendens for å få to nokså gamle mennesker inn i konsentrasjonsleiren igjen, er det på tide at der sies klart fra også fra denne side.

Vi mener at vi er dømt for «landssvik» mot all rett og moral. Vi vet også at det alminnelig intellektuelt utrustede menneske i dette land er klar over dette, at man m. a. o. kaller oss for «landsforredere», fordi man vil bevare et skinn og fordi man ønsker å vise sin makt overfor oss. Denne makt har man, og vi akter ikke å frata dem den. Men vi respekterer den ikke; for den er et misbruk av makt, den har ikke sin grunn i rett eller moral, men er en usurpert makt. I kraft av denne makttvang har man nu i mange år undertrykt vår rett, likesom man har hånet og beløyet oss på alle mulige måter, mest kanskje ved at man om oss bruker det nedsettende ord «landsforreder», hvem naturligvis intet godt kan eller skal tiltro.

At de fleste av oss kanskje ikke bryr seg om dette ord mere, at heller ikke våre «venner og bekjente» gjør det, idet de stilltende erkjenner det som et be drag som man ikke er bundet av, ja at ordet i seg selv sannsynligvis har mistet sin skarpe og advarende betydning nettopp ved det forrederi som myndighetene og pressen har begått ved sitt misbruk av ordet, det skal bare noteres her.

Om vi ikke er blitt altfor avstumpet er imidlertid dette urett-

FORFATTEREN Maurice Dekobra, som mener å vite alt om kvinnen, ble for en tid siden satt riktig på plass av en ung dame som sa til ham: Den siste boken Deres har De gitt en rav ruskende gal tittel. «Don Juan banker på døren» er jo bare tøv. Don Juan banker såmenn ikke på døren, han banker på vinduet!

ferdige og løgnaktige stempel uhyrlig nok i seg selv, og for mange tungt å bære. Men verre, mere sårende og personlig krenkende er det at man forsøker å skremme oss fra å hedre og minnes de som på en annen måte er falt for sin overbevisning, den overbevisning som en gang bandt oss sammen. — Dere som har en mer eller mindre pervers lyst ved å forfølge oss, må vite at bøddeltjenesten ikke strekker seg utover døden! Dere hadde engang også, ved andres hjelp, makt til å ta andres liv, og dere vek ikke tilbake for å bruke denne makt for deres egen skyld og for å tjene andre. Men utover dødens grense tilhører offeret ikke mere bøddelen. De som falt på en eller annen måte tilhører nu bare minnet. Og der i minnet har dere med deres forfølgelsesvanvidd ingen makt lenger, ja, dere står helt utenfor og skal ikke forsøke å trenge inn! Om dere ikke tåler tanken på et slikt minne, ja, så la være å tenk den! Den som ikke tåler synet av en eventuell minnestein, bør lukke øynene for den! Vi pådytter ingen noe i denne sak, men vi ber om å få være i fred med det som er oss dyrebart.

Dere sier at vi vil forherlige landsforrederiet. Dere mener ikke det dere sier. Dere mener jo ikke for alvor at vi er landsforredere. Og om de (alle eller noen av dem) også hadde begått landsforrederi eller andre grave rende forbrytelser, dere vet at vi ikke akter å minnes det som måtte være begått av forbrytelsene, av feil og klanderverdighet; men utelukkende det gode hos disse ikke mere levende mennesker, det gode som også var det gode for og i oss, det gode som vi hadde felles, som var utgangspunktet for vår gjøren og laden, det som er blitt — også det! — vår alles skjebne.

Vi minnes ikke Quisling for at han kanskje handlet objektivt rettsstridig 9. april 1940, heller ikke for det han ellers måtte ha begått av uheldige, ulykkelige handlinger, som vi i vår visdom i dag mener han kunne og burde ha unngått; men vi minnes ham for det som var av godhet og storhet, av oppfrende fedrelandskjærlighet i ham. I kraft av dette alene var han vårt forbilde, og har hans bilde i dag kraft til å bestå i vårt minne. — Til syvende og sist vil vi vel gjennom dette minne av bortgangne også minnes vår tro på det gode i en ellers ond verden. Ja, kanskje vi vil forsøke å bevare denne tro, litt av den, selv om det gode og troen på det gode er politikerne en vederstyggelighet.

26. 10. 54.

Tidligere NS-medlem.

Hvem har ansvaret?

Ingen folkeforsamling har noensinne gjort en teknisk oppfinnelse. Ingen folkeforsamling har komponert et musikkstykke eller gjort en innsats i litteraturens verden. Ingen folkeforsamling har fått Nobelpris i fysikk, kjemi eller litteratur og ingen folkeforsamling har fått fredsprisen.

All fremgang i verden skyldes enkeltpersoner. De bør ha æren, men de bør også ha ansvaret.

Denne historiske kjensgjerning praktiseres i dag på følgende måte:

— Når noe skal gjøres, settes der ned en komité, og denne komitéen velger seg så

en formann. Så begynner arbeidet, hvor formannen får meste slitet, og hvis alt går bra, blir komitéen — og kanskje også formannen — berømmet for sitt arbeide. Går det ikke bra, knurres der litt, men gjelder saken staten, ordner man saken ved å spe på noen millioner. Så vidt bekjent er ingen komité i historisk tid trukket til personlig ansvar for begåtte tåpeligheter.

Prinsippet med komitéer slik det praktiseres i dag er selvfølgelig uriktig. Når noe skal gjøres, skal der ikke nedsettes en komité, men utpekes en mann, og til ham skal der sies:

«Du er dyktig. Du skal ha oppgaven. Velg dine medarbeidere, men husk: Det er du personlig som er ansvarlig. Går det galt, er det din skyld!»

Blir dette prinsipp, ansvarsprinsippet, som er det ledende prinsipp for militære og f. eks. også for skipsførere, gjennomført i det offentlige liv, kunne vi skattebetalere få greie på hvem det er som gjør gode gjerninger og hvem det er som er ansvarlig for millionunderskuddene ved Sunndalen og i Mo i Rana.

Nå er alt sammen bare ull og tåke, skvalder og vrøvlesnakk.

Civis.

Appell

fra Folk og Lands

kasserer

Det blir sammen med dette nummer av avisen sendt ut giro-blanketter fra Folk og Land. Dette skjer som en påminnelse til våre meningsfeller om å betale kontingenten for avisen og å yte stønad til gjennomførelsen av de oppgaver som avisen har satt seg — nemlig å kjempe frem en effektiv imøtekommelse av oppgjørsofrenes krav på rettferdighet og å medvirke til en gjenopprettelse av den norske rettsstaten.

Vi som har tatt på oss arbeidet har valgt å stå helt og fast i dette arbeid — til tross for at nok også vi ville ha hatt betydelig større sjanser med hensyn til personlig økonomisk utkomme ute i det vanlige arbeidsliv enn dem vi for nærværende står overfor. Vi anser imidlertid saken som viktigere enn hensynet til oss selv, og det var — og er — vårt håp at våre meningsfeller rundt om i landet vil støtte opp om dette vårt syn og gi oss den oppmuntring som ligger deri at vi vet at vi har «menigheten» bak oss.

Vær derfor også du med oss i vårt arbeid og gi oss i et hvert fall den økonomiske støtte du er i stand til. Enhver skjerv — stor eller liten — blir tatt imot med takknemlighet. Alt teller. Maskineriet fungerer ikke uten drivkraft. Til gjengjeld vil du på din side ha den beroligende bevissthet at også du har vært med i det aktive arbeid og at du med full rett kan dele de resultater vi i sin tid kommer fram til. Og sist — men ikke minst — bidrar du til at dine etterkommere får vite at du aldri forrødte ditt land, men tvert imot gjorde hva du evnet for det da nøden var størst.

Slutt aktivt opp om avisen vår. Du ville sikkert føle et stort savn om avisen skulle gli ut av bildet. Du — nettopp du — kan hindre at det skjer.

Med kameratslig hilsen

Rolf Ruyter
kasserer.

Advokat Rød er død

Advokat Otto R. Rød er død i en alder av 76 år, og er begravet i stillhet etter ønske av hans slektninger.

Alle som har vært berørt av rettsoppgjøret vil minnes ham som juristen som midt oppe i all hets og bakvaskelse, varmhjertet tok opp kampen for de utstøtte. Gjennom adv. Røds rettskontor har mange fått den hjelp og støtte som de så sårst trengte, og ved det uselviske arbeide han utrette der har han levert et betydelig bidrag i kampen mot uretten.

In memoriam.

Advokat Otto R. Rød er død i en alder av 76 år. En særpreget og uavhengig jurist er gått bort. Hans fremtreden var myndig, hans stil var ordknapp og hørte ikke hjemme i skrivemaskinenes tidsalder. Som teoretiker var han aldri teoretiserende.

Rød var en tid dommer i Kongo. Som advokat hjemme står hans navn under de første innlegg i Hannevig-saken.

Internasjonal og offentlig rett var hans hovedinteresse, og under anvendelsen og behandlingen av vår hjemlige rett hadde han alltid vinduene åpne ut mot den europeiske rettsutvikling.

For sin avhandling: «Hovedpunktene i vår ekspropriasjonsrett under en sammenligning med fremmed lov» fikk han i 1907 H. M. Kongens gullmedalje. Andre av Jussens vanskeligste emner har han behandlet i til dels upubliserte avhandlinger. Med sin avhandling om «Adækvansen» har han foretatt et dristisk fremstøt i erstatningslæren.

Hans upubliserte avhandling om «Statsansvar» er i særlig grad preget av hans «esprit d'attaque» og hans ordknappe stil. I denne avhandling angriper han med en overlegen dialektikk den lære som har hemmet rettsutviklingen på dette viktige felt. Og han har den for en juridisk skribent ganske enestående opplevelse, at den lære han angriper, faller for en høyesterettsdom før hans avhandling er ferdig.

Siste vinter møtte jeg ham på gaten, snublende over issvailer. Nesten blind. På vei til lagmannsretten. For siste gang brukte han ordets svøpe i rettssalen. Han vant med omkostninger.

J. K. L.

nerledes enn det var i gamle dager. Fortell alle hva skjorten din er laget av.»

«For å være ærlig,» svarte arbeideren etter å ha tenkt seg om et øyeblikk, «for å være helt ærlig, så er den laget av det som var brukbart av de to skjortene jeg hadde før.»

En ambassadør er en ærlig mann, som sendes til andre land for å lyve til beste for sitt eget land.

(Sir Henry Wotton, 1604).

Sidebemerkinger

FOLK I VEST-FINNMARK må ty til Moskva radio når de vil høre radio. Lytteforholdene er elendige. De norske stasjonene, både på lang- og kortbølge er nesten uråd å få inn. Kun Moskva radio er klar til alle døgnets tider, og det er ingen tvil om at befolkningen i Vest-Finnmark lytter til de norske utsendingene fra Moskva. I et fylke hvor avisene blir både en og to uker gamle før de når frem til abonnentene er radioen det viktigste nyhetsmiddel og kulturelle budbringer. — Var det ikke på tide at regjering og storting nå lot Kringkastingen få anledning til å bygge ut sendenet sitt slik at slike uverdige forhold opphørte?

Det sikkert megen sannhet var I det som Freda Utley sier, Men jeg tror også, at hun har Til dels for mange kalorier Av gnål imot et U.S.A. Hvor hjelpen støtt dog kommer fra,

Og derfor var det bra å se, da, at nu på fredag sluttet Freda, Man ble tross alt måskje til slutt lei

Av altfor meget — Freda Utley! Nei! — Seeland og prost Hedem, De'r mye mere ved dem, For deres ord, som vederkveget, Jeg takker dem og bladet meget, Og Quislings tids-tildragelser er muligvis gjentagelser, Men har allikevel slått fast, at boljevismen er en last, Som er adskillig større enn Den, som er «påført» NS-menn! For øvrig er jeg dypt takknemlig For at vi ennu har i landet Et blad, som ei har korta bladet, Men si'r hva andre helst holdt hemmelig!

I. Gh.

EN AMERIKANER har sagt: — Det har aldri eksistert en mann med et dypere kjennskap til den menneskelige natur enn han som oppfant viskelæret.

EN AV MINE LÆGEVENNER har vært med på et cruise til Bermudaøyene og spekulerer hardt på å flytte dit. Da vi spurte ham om han mente det var så gode betingelser for en læge der svarte han: Jeg så iallfall et lægeskilt hvor det sto: «Konsultasjon fra kl. 13—14 hverannen torsdag».

MOSKVA: (Privat til Friheten) — Den norske ungdomsdelegasjon kom til Moskva den 5. og overvar i går 7. novemberfestlighetene. I dag reiser delegasjonen til Armenia. Det er stor stemning blant delegatene, og alle er i god form.

God kominform?

Den glemmer dyrt som glemmer sin ære.

(Dansk ordtak).

FRA KAVIARFRONTEN:

På et politisk møte spurte en partifunksjonær en romansk arbeider hvor mange skjorter han hadde før kommunistene kom til makten. «To,» svarte arbeideren. Hvorpå funksjonæren bemerket: «Materialet var meget dårlig, var det ikke?» Arbeideren nikket til svar. «Hvor mange skjorter har du nå?» spurte kommunisten. «Dessverre bare en,» svarte arbeideren. «Aha,» ropte kommunisten, «men materialet er an-

mindretal som må skape grunnlaget for det som skal bli framtida, sa Tjønneland.

Uthevelsen er gjort i Dagbladet, — det samme Dagblad som alltid har skrytt av å stå på flertallets — d.v.s. «folkenemningens» — grunn når det gjelder «einskildsmanns» avvikende meninger.

FORBUNDET

I likhet med Folk og Land sender også Forbundet i disse dager ut giroblanketter for å skaffe penger til arbeidet i det kommende år. Forbundskassereren håper at det skal

bli et godt resultat, slik at arbeidet for sosial oppreisning og rettferdighet kan fortsette uhindret av økonomiske sorger.

Fornuftige ord

Lektor Erling Tjønneland holdt 10. novbr. et foredrag i Oslolaget «Sunnmøringen» over emnet «Fra Trygve Lie til Nordahl Grieg». I sitt referat bruker Dagbladet overskriften «Det er mindretallet som skaper framtida» og gjengir av foredraget:

«I vanskelege stunder er det einskildmenn som løfter fakelen — — — Det er slike folk vår tid treng, folk som vil bryte ned blokkene som skil menneske frå menneske og land frå land. Fleirtalet gjer aldri anna enn å finne seg i nåtida. Det er alltid eit

Forspillet til Norges okkupasjon

Vi fortsetter å belyse Arbeiderpartiets innstilling til 16. mars 1935

forsvaret av Norge med flere sitater fra lederne i

Marxistene overtar regjeringmakten i Norge

En norsk journalist intervjuet den gang Quisling og forteller:

Arbeiderbladet

19. januar 1934:

(Arbeiderbladet er 19. januar forferdet over regjeringens militærbudsjett):

«— Nu foreligger det forslag om å forlenge militærøvelsene med 12 dager. — Marinens øvelser skal utvides. Bevilgningene til øvelser med undervannsbåter og fly er foreslått øket. Til nybygninger er foreslått 2 millioner kroner, det vil si 400 000 kroner mer enn i inneværende termin. En ny torpedobåt skal bygges. En er under bygning. Og så skal man ut med nesten en halv million som sluttbevilgning til mineutleggeren «Olav Trygvason». Til fortsatt utbygning av Oslofjordens befestninger er oppført 150 000 kroner.

Slikt har man råd til. All sunn fornuft tilsier at man går til avvikling av militærvesenet og i stedet oppretter et sivilt vaktvern. Og at man for øvrig samler seg om de byggende oppgaver. Til dem hører vår folkeskole som imidlertid stilles i skyggen av den militære galskap. (!)»

31. januar 1934:

(I en leder 31. januar fremholder Arbeiderbladet med styrke at krigsfaren er overhengende. «Alt driver mot et Ragnarokk», heter det. «En krig nu vil være ensbetydende med utryddelse». Men så spør bladet — og svarer):

«— Hva skal vi gjøre her tillands med sikte på en slik situasjon? Skal vi søke å ape etter de andre så godt vi kan? Nei, det vil være selvmorderisk. Det eneste forsvarlige for et lite folk som oss er militær avrustning. Vi står tryggere uten enn med et såkalt forsvar. Vårt eksempel kunne også i en tid som denne ha sin betydning.

Stans derfor galskapen mens det ennå er tid. La oss sette alt inn på å fremme de store økonomiske og sosiale oppgaver. Der ligger vår gjerning og også vår eneste beskyttelse.»

14 januar 1935:

(Under overskriften «Den slettteste politikk» klages det

14. januar over regjeringen (Mowinckels) budsjettforslag hvori det foreslås en stigning på 647 000 kroner til hæren og 778 100 kroner til sjøforsvaret. Videre er kystartilleriets budsjett øket med 46 230 kroner — og endelig foreslås rekruttskolen forlenget fra 60 til 72 dager. Redaksjonen uttaler i lederen):

«— Det er litt lappverk her og der. Og det koster penger som burde ha vært anvendt til nyttigere formål.

Men man lar det skure på dette som på alle andre områder. Det landets interesser tilsier er avvikling av militærvesenet og at vi i stedet oppretter et sivilt vaktvern. Men regjeringen mangler linjer for sin politikk, og også det mot og den fremsynthet som skal til for å ta et slikt skritt. Og så blir det å la det hangle og gå, hvilket er den slettteste av all politikk.

24. april 1935:

(Den 24. april har Arbeiderbladet en leder som slår fast at nazismen i Tyskland ikke bør møtes med våpen. Artikkelen røper ellers synspunkter som bladet benevnte «tyskvennlighet» når de kunne påvises hos andre. Det heter bl. a.):

«— Ansvar for denne situasjon (fortsatt opprustning) kan ikke bare legges på det nye voldsregime i Tyskland, men må fordeles på de toneangivende i den europeiske konsert. Man skal i denne forbindelse heller ikke glemme seierherrenes opptreden overfor det demokratiske Tyskland. Den var så skandaløs og tåpelig at den i høy grad ga støtet til den nazistiske bevegelses seiersgang.

De folk som vil fred og frihet kan derfor heller ikke ta standpunkt for en enkelt part, men må stille seg kjølig overfor begge. Det finnes riktignok dem som mener at man skal slå nazismen ned gjennom en ny krig. Vi tror dog ikke noe på at man kan utdrive djevelen ved hjelp av Belsebub. Det tar seg også

nokså eiendommelig ut at det imperialistiske England, det reaksjonære Frankrike og det fascistiske Italia nu skal slå på fredens og frihetens strenger overfor andre. Vi håper og tror på nazismens fullstendige bankerott og det tyske folks frihet og fremtid, men det kan bare oppnås ved en indre prosess og ikke ved et yttre trykk. Det vil bare konsolidere det nuværende Tyskland og således virke stikk mot sin hensikt.»

17 januar 1936.

(En artikkel 17. januar gir uttrykk for skuffelse over at departementet ikke har våget å skjære utgiftene til militærvesenet ned, men resignerer):

«Det norske arbeiderparti vil ikke oppgi sin avrustningslinje. Det føler vi oss overbevist om. Men det tør hende at man må forberede seg på avrustning på noe lengere sikt enn tidligere. — —

Vi er bundet til et militærstell som er den rene skandale. Det er militært ubrukelig, det er dyrt og det er reaksjonært i sin oppbygning. Ansvar for alle de midler som er øst ut og det bedrag som er begått overfor det norske folk, får de borgerlige partier ta i fellesskap.»

22. januar 1936:

(Lederen 22. januar angriper høyre og «Aftenposten» for å ville skaffe Oslo et luftforsvar. Begrunnelse):

«Hva selve saken angår må man være klar over at det ikke finnes noen by som kan avvende et virkelig luftangrep. Den store engelske luftflåte kan ikke engang forsvare London. Det er derfor ikke bare en illusjon, men et forsøk på bedrag å ville innbille denne bys og Akers befolkning at den ved noen ekstraordinære foranstaltninger kan forsvare seg mot et alvorlig luftbombardement. Vi plikter å se sannheten i øynene og innrette oss deretter — — —».

Lørdag den 16. mars 1935 innleverte regjeringen Mowinckel sin avskjedsansøking. Og den 18. mars, bare 2 dager etter, kunne marxisten Nygaardsvold meddele kongen at han var «villig» til å danne regjering.

Etter vanlig parlamentarisk skikk var det formelt ikke noe å si på dette. Det som allikevel skulle få hele det norske folk, i hvert fall alle dem som sa seg å være mot bolsjevismen, til å reagere, var det faktum at det norske storting, som altså gikk med på at Nygaardsvold skulle danne regjering, bare 3 år tidligere — under den såkalte Quislingsak — med to tredjedels flertall slo fast at det parti denne samme herre tilhørte, hadde drevet landsforredersk og høyforredersk virksomhet.

Det ble ikke den gang spart på store og fete ord når det gjaldt å berømme Vidkun Quisling for det mannsnot han hadde vist, og det fedrelandssinn det ga uttrykk for, at han virkelig våget å stikke neven i vepsebølet.

Og så svikter de bare tre år etterpå sitt land og slipper marxistene til og det i en tid hvor stormskyene begynte å trekke opp over Europa, mørke og truende.

Innledningsvis spurte jeg om det på noen måte kunne forsvares at Bondepartiet hadde gått med på å sette en marxistisk regjering i spissen for regjeringmakten — selv om det skulle skje i «krisesamarbeidet»s tegn for å framtinge økede hjelpemidler for våre hårdt kriseramede bønder.

Hertil svarte Vidkun Quisling et avgjort: — Nei. Og han fortsatte:

— Det kan ikke forsvares, hverken fra et moralsk, politisk eller statsrettlig synspunkt. Er ting er å styrte Mowinckels regjering. En annen å gjøre dette på en slik måte at det bringer til makten en erklært revolusjonær

marxistisk partiledelse av internasjonal karakter, en partiledelse som de fleste av Bondepartiets stortingsmenn har vært med på å stemple som samfunnsfiendtlig og forfatningsstridig.

— Vil det ikke til syvende og sist være en ulykke for vårt lands bønder å få «hjelp» under slike perspektiver?

— Marxistene og bonden er naturgitte dødsfiender. Det marxistiske system med sosialisering og kollektivisering av jorda — slik som det også forutsettes i Arbeiderpartiets prinsipielle program — kan ikke gjennomføres uten praktisk talt ødeleggelse av det som vi forstår med et sunt og sterkt bondesamfunn. Men marxistene vet her, som ellers i verden, at de heller ikke kan komme til makten uten å lure en del av bøndene med seg ved å love dem goder, som imidlertid under alle omstendigheter bare er forbigående, og snart vender om til det verste. Det er både latterlig og harmelig at marxistene, som i Russland har ødelagt den russiske bondestand ved kollektivisering og femårsplaner, her skal hjelpe til makten av folk som sier seg å representere norske bønder.

— Har ikke våre partipolitikere med all ønskelig tydelighet dokumentert sin absolutte evneløshet ved den meget skjebnesvangre situasjon vårt land på denne måte er kommet opp i?

— En kan også fristes til å bruke andre uttrykk, når man erindrer hva de fleste av disse ledere for ikke 3 år siden var med å uttale i Stortinget om marxistenes virksomhet, bestrebelse og mål, etter at disse forhold var klarlagt.

— For å dekke over sin egentlige ferd, gjør de marxistiske ledere alt for å få det derhen at Nasjonal Samlings motstand mot en såkalt arbeiderregjering er rettet mot det arbeidende folk.

Kamerat —

hvor er du?

Vi fortsetter i dag listen over savnede, og vi gjentar vår anmodning om å studere li-

— Nasjonal Samlings kamp mot marxismen er ikke en kamp mot arbeiderne, men om og for arbeiderne mot de marxistiske revolusjonsledere, som vil føre både arbeiderne og hele folket ut i ulykke.

— Deres mening om at den avgående statsminister henviser kongen til en marxistisk, revolusjonær regjering, som ifølge sitt program og sin innstilling kjemper for et Sovjet-Norge.

— Den er uforståelig. Ikke minst i betraktning av at venstre regjeringen forsvarte sin fortsatte regjering etter stortingsvalget i 1933 under henvisning til Arbeiderpartiets revolusjonære og samfunnsfarlige karakter. Like som jo Mowinckel tok initiativet til å styrte den forrige arbeiderparti-regjering, fordi den, som han uttalte i sitt mistillitsvotum, var landskadelig. Han kan da vel ikke tro at en arbeiderparti-regjering i dag skulle være mindre skadelig under de nå meget mer skjerpede forhold. Dessuten er også Arbeiderpartiets revolusjonære, marxistiske og internasjonale karakter nå blitt tydelig og uttrykkelig fastslått av Norges Storting etter grundige undersøkelser. Og på toppen av det har f. eks. fagkongressen så sent som siste høst (1934) tilstrekkelig dokumentert dette, og er jo også blitt henvist til av statsminister Mowinckel i så henseende.

— Det er jo også selvmot-sigende at man av demokratiske og parlamentariske hensyn skulle la et parti komme til makten, som ikke har flertall og hvis erklærte mål er å omstyrte både demokrati, parlamentarisme og hele samfunnet.

— Til slutt Deres mening om veien vi må gå for å redde vårt fedreland fra katastrofen!

— Det er Nasjonal Samlings vei. Noen annen ser jeg ikke.

stene nøyaktig for om mulig å kunne gi opplysninger som kan bringe klarhet i den savnedes skjebne.

Opplysninger sendes til Folk og Lands redaktør, postboks 1407, Oslo.

Bjørn Bjørnquist f. 4. 6. 23. Meldte seg sommeren 1943. Div. Viking, feltpostnr. 33 576 C. Savnet siden utbruddet av omringningen ved Tscherkassy 12. 2. 1944.

Age Helmuth f. 23. 12. 25 på Lillehammer. Meldte seg i 1941. Siste adr. i 1945 var 2. W. L. K. 111 Germ. SS. Pz. korps, Tr. üb. Pl. Hammerstein, Nordlager, Pommern (4) Krs Schlochau. Brev fra pår. til denne adr. i februar 45 kom i retur med påskrift «Z. Zt. nicht zustellbar».

Mathis Ulla f. 16. 8. 24 i Ålesund. Tilhørte SS Pz. gren. Reg. «Nordland». Tatt til fange 26. 2. 44 ved Narva. Sovjetsamveldets repatrieringsdirektorat sendte gjennom utenriksdepartementet beskjed om at Ulla døde 5. februar 1945. Hans pårørende har anmodet om gjennom hjemvendte krigsfanger å prøve å få rede på hva han døde av og andre opplysninger som kunne være av interesse for dem.

Aage Emil Arild f. 1. 10. 02 på Hvaler. Tilhørte A I Pz. Gren. Reg. «Norge». Var krigsfange i Russland. Ble frigitt s. m. en del andre nordmenn og kom i slutten av november 1945 til gjennomgangslirein i Frankfurt a. d. Oder. Arild ble syk og innlagt på lasarettet og siden har ingen hørt noe fra ham.

Ludvig Lundemo f. 9. 12. 14 Horg herred. Tilhørte Den norske legion og meldt savnet den 10. 2. 43 etter kampene ved Leningrad.

Sigurd Aauestad f. 6. 9. 10 i Mykland. Meldte seg høsten 44 til fronttjeneste som krigsberichter. Tjenestgjorde i

BOK TIL JUL:

Sigurd Mytting:

Politisk dømt

Kr. 5.—

Postadr. Tangen st., postgiro 45 529.

Vi linje-kara fra 1905

Det var oss, gutta på 23—24 år, det norske folket stolte på den gang, og som stortingsmann *Arctander* foreslo fullt mobilisert i 1905 til kamp for Norges frihet. Mange av oss så flaggskiftet på Fredriksten festning den 9. juni

Kurt Eggert «E» komp. og var visstnok stasjonert i Berlin-Zelendorf, hvorfra pårørende hørte siste gang i april 1945.

En fangeforening i Paris har henvendt seg til Røde Kor for å få bragt på det rene om hjemvendte norske krigsfanger fra Russland skulle ha sittet sammen med franske fanger. Vi er takknemlig for å høre fra Dem om De skulle ha truffet noen franske i de russiske fangeleirer.

Lars Sandbeck f. 30. 9. 1922, Brandbu. Untersturmführer. Meldte seg i 1941. Feltpostnr. 32298 D da pårørende siste gang hørte fra ham 20. 11 44. Meldt savnet 28. 1. 1945, men ikke oppgitt hvor — muligens i Ungarn.

Knut Vasbø f. 10. 12. 15. — Meldte seg i 1942. Ble meldt savnet juni 1944 ved Kandalaskafrenten.

Knut Solheim, Hamar. — Meldt savnet ved Kandalaskafrenten 1944.

Harris Lund f. 6. 27. Bergen. Meldt savnet etter slaget ved Vecvagari ca. 30 km sydøst for Libau. Siste brev han skrev hjem var datert 2. 3. 44.

Kjell Oddvar Karlsen f. 2. 7. 26 Halden. Sist hørt fra ham fra Russland 1. 1. 44 feltpostnr. 42264 D. komp. sjef Otto Hohenstatt med. i brev 5. 4. 44 at Karlsen ble savnet 27. 1. 1944 ved Narva (Martynowo).

UNGT EKTEPAR

med tre snille gutter søker snarest et par værelser ikke langt fra Oslo, gjerne på gård. B. M. «Husløs».

Fôrkorn kjøpes

Kornart, kvantum og pris til

Hans Lie, Fall st.

Gamle feller!

Løslatt etter snart 10 års innesperring søker jeg et bosted i Oslo eller omegn for min hustru og meg. Ønskemål: 1 — helst 2 — rum og kjøkk. ell. adg. kjøkk. Umøbl. Bill. til ekspd. m. r. «Samkjensle med gl. frontkjemper» ell. telef. 37 76 96 (forb.sekr.)

det året. *Da gikk det opp for oss hva begrepet fedreland betydde, og det har vi aldri glemt, heller ikke i 1940.*

I 1955, neste år, blir det 50 år siden de nervespennende, lykkelige dagene, ikke bare for «grensevakter», men også for dem som hadde annen militær tjeneste ved grensen og sto med «fingeren på avtrekkeren», og for dem som sto ferdig på de forskjellige ekserserplassene.

De av oss 1905 soldatene som lever igjen i 1955, det er vel ikke så mange, burde samles og minnes ved en nasjonal fest. En

parade av disse gamlinger i tog gjennom Oslo by til Akershus festning tror jeg ville vekke interesse. Og så kommer jeg til det norske folk med en anmodning: La alle få være med, selv om noen under okkupasjonen 1941-45 skulle ha overtrådt krigsparagrafer, som ikke eksisterte før, og som har fått sin tapte stemmerett tilbake, — og etter å ha møtt frem ved mobiliseringen 1940.

Nordmenn! Vågn opp og kast av all historieforfalskning fra de i siste 20 år. La oss stå sammen!

K. F.

Tie eller tale?

Det finnes dessverre blandt oss de «forvillede får», som mener at hvis bare vi — vi ofrene for det såkalte «oppgjør» — holder vår munn og ikke lar noen merke at vi overhodet eksisterer, ja, — da skal alt bli så bra, så bra. Da er vi like inn på — om ikke innenfor — grensen av lykksalighetens tusenårsrike!

Årsakene til en slik tankegang kan være mange. Like fra direkte unnfalighet og feighet, giddesløshet og manglende selvspekt, til ytre, aktuelt press og unnskyldelig mental forstyrrelse.

Hva enn bakgrunnen er, er det likevel opplagt at en slik tankegang er feilsporet. Den som tier samtykker, heter det i et gammelt ordtak. Derfor er ingenting så farlig når en klemmes over ende av uretten som å tie. Det er aldri diplomatisk taktikk å senke hodet og knipe munnen sammen overfor den som misbruker makten og prøver å sko seg på andres ulykke.

Det later ellers til at våre motstandere er mer klar over dette forhold enn mange av våre egne er det. Hør bare hvordan redaktør Ragnar Vold uttrykker seg i en leder i Dagbladet forleden dag — i forbindelse med omtalen av de tre familiemedlemmer Fields løslatelse fra «jernteppe» fngslr:

«Det har vært skrevet og «mast» mye om de tre forsvunne. Til slutt nyttet det «hysteriske» maset. Det er alltid hysterisk ikke å gi seg overfor makthavere, mener makthavere.

Husker De at det i sin tid ble sagt at det skadet Carl von Ossietzky, at verdenspressen ikke kunne holde opp å skrive om ham?

Hvis man ville von Ossietzky vel, het det, lot man ham være i fred.

Senere ble det kjent at nettopp avisenes mas var den beste beskyttelsen von Ossietzky kunne få. Nazistene torde ikke slå ham i hjel, fordi det politisk og «taktisk» ikke var heldig.

Fordi det er politisk hensiktsmessig i en bestemt sammenheng og fordi hemmeligheten med Field'ene ikke kunne bevares lenger — derfor slapp de ut. Men hva med alle de som det ikke er politisk hensiktsmessig å slippe ut, og som også har gjort seg skyldig i avvikende meninger? Alle de tusener anonyme, som ingen aviser skriver om, fordi ingen kjenner dem?

Hva kan det så nytte å mase om de enkelte en vet om, hva betyr den enkeltes rett, når titusener lir urett likevel? Det har nå alltid vist seg at kampen for en manns rett — som for eksempel kampen for Dreyfus — har stor verdi, fordi den er en prinsippkamp for alle menneskers rett. Det som ikke nytter er å trekke på skuldrene og slutte med «maset». Det som absolutt ikke nytter er å si: Hva kan det nytte?»

Sverre Mangberg.

Er det Sovjet- . . .

(Forts. fra side 1.)

har fått valget mellom å vitne som politiet ønsker eller selv bli satt på tiltalebenken. Og de vitner det fornødne. Forsvarsvitner får også adgang i rettfærdighetens navn; men kommer de inn på noe som kan svekke tiltalen, da klubber dommeren våkent og nådeløst: Ja, takk det er nok. Eller: Hold Dem til saken.

Men rettsstaten er nådig og rettfærdig. Den har i sin usigelige godhet sørget for en forsvarer. Han var aktor i en lignende sak forleden og er det kanskje igjen i overmorgen. Men i dag er han forsvarer og fraråder tiltalte hjertelig og på det bestemteste å imøtegå retten på de og de punkter, for det vil bare irritere og utfordre. Tenk

på rettens verdighet. Under sin lynvisitt i fengslet har han i sin godhet prøvd å få greie på hvorledes hans klient vil forsvare seg, hva han har å føre fram og kan komme til å si. Det kommer til gode nå. Alle slike ting avverges behendig, enten av dommeren eller ham, og ellers tier forsvareren for det meste standhaftig like til slutten. Da taler han høystemt og med salvelse om saker og ting ute i periferien og henstiller sluttelig til den høyt ærede rett å anse den skyldige på mildeste måte.

Alle har gjort sin plikt. — Høstet gunst på høyeste hold, vist sann patriotisme i standhaftig hets og bifall, skaffet seg popularitet og god fortjeneste, og pressen har prestert mirakler av flott og patriotisk reportasje.

Dommen forkynnes. Retten har talt. Den anklagede fradømmes sine borgerrettigheter, sin eiendom, som kanskje i ventetiden er plyndret eller ødelagt, ilegges bøter og inndraing, som for alltid gjør ham til en rettsløs proletar undergitt hemmelige rapportører. Så sendes han for lengere eller kortere tid til en leir for slavearbeide, eller tilbake til fengslet for å skytes når det passer.

Dette er i korthet justisen i Sovjet slik den er skildret og dokumentert av hundrer og tusener, som selv har gjennomlevd alt. Noen som tiltalte og dømt, og andre endog aktører i politiet eller rettene. Disse skildringer og dokumentasjoner har slått verden med forbauselse og forferdelse. Det er politisk rettsbarbari, sier noen, en hån mot sivilisasjonen og all kultur, en fare for menneskeheten. Slike tilstander kan vel praktiseres i østen, men aldri i vesten, aldri hos oss. Det vil vi aldri finne oss i.

Og verden rustet opp for å hindre Sovjet-russiske aggresjoner, stanse kommunismen. Hele folket i våpen. Beredskapslover og forordninger med tanke på krig vedtas. Streiker og militærnekter tales ikke. Norge er også med i dette oppløp mot kommunismen.

Norge? — Var ikke Norge

Kampen for sanning og rett

Til Folk og Lands redaksjon, Oslo.

Jeg må som mange andre takke dere, som strever med bladet vårt, for den innsats dere gjør for å bringe sann-

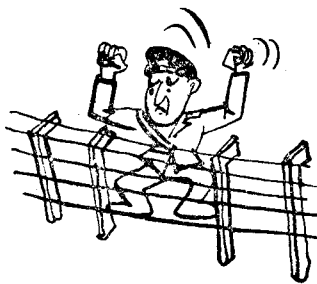
alliert med Sovjet? Sovjetfanen med takk og lov anbragt på høyalteret i Nidarosdomen? Og norsk-russisk samband en æressak. Er alt dette glemt, det er da ikke så lenge siden?

Og hva angår justisen og rettene og barbariet, da skulle vel ikke Norge være helt fremmed for systemet. Tenk på rettsoppjøret mot landssvikerne. Skiller det seg meget fra utrenskingene i Sovjet? Nei, etter det Kravchenko, Larsen, Sandstrøm og utallige andre vitner beretter, er det så likt, at det er vanskelig å avgjøre om det er rettsstaten Norge eller folkedemokratiet Sovjet det gjelder.

Jo, der er en forskjell. Fra Sovjet berettes ikke om biskoper og prester som er med å lede hetsen, eller velsigner forfølgelsene og rettssystemet, eller holder kartotek over dømte for videre forfølgelse.

Nei, systemet er prøvd i Norge, praktisert med stort hurra og i alle faser i første etappe. Så hvorfor rase mot Sovjet? Hvem blir de neste?
X.

Årets julegave!

NILSSEN

Eventyret om Solbris

Pris innbundet kr. 13.00. Portofritt ved forskudd.

Det begrensede restopplag blir ekspedert i den rekkefølge bestillingene innløper.

Sverre Jacobsen, Ilseng st.

heten frem i dagen, når det gjelder de demagogiske styresmaktene i landet, kontra oss som så brutalt ble satt «utenfor».

Vi skal på ingen måte misunne disse samme styresmakter, for de er vel for lenge siden blitt klar over «hvor hunden ligger begravet», når det gjelder den fornærmelsestilstand vi kom opp i, da den annen verdenskrigs ragnarokk også brøt inn over landet vårt. Derfor skal de så lenge som råd er, holde fram med denne seigpininga av folk, som ikke kan fordøye den demagogiske råkosten fra den «kompakte majoritet». Vi må derfor være takksam for det arbeide Folk og Land gjør i denne ulvetida, for å bringe «sann opplysning til muldets frende». Vi skal «koma om inkje så brått».

Men bladet vårt lever ikke bare av ros og ris. Der trenges penger til dette misjonsarbeid også, og vi kan ikke holde store basarer utover landet. Pengene må skaffes av bladets trofaste abonnenter, og vi må ved leilighet minne dem av våre medbrødre som har forlatt pliktens vei, om at de må være med og bære vår oppgave frem til løsning.

Jeg er så optimistisk å tro at det blant bladets abonnenter må finnes et tusen tapre menn, som skulle være villig til å yte kr. 10.— pr. måned et helt år for å rette opp det økonomiske grunnlag for bladet. Jeg sender kr. 20.— for de to siste måneder i året, som julegave til avisa vår og utfordrer 999 andre til å gjøre det samme.

Hvordan . . .

(Forts. fra side 1)

Krig kan unngås . . . hvis.

Boken gir uttrykk for den oppfatning at en tredje verdenskrig vil kunne unngås, «hvis folkene tar fredens sak i sine egne hender».

Hvis de nuværende ledere i Sovjetunionen har anlagt en mer realistisk vurdering av verden utenfor østblokken og av mulighetene for å eksistere fredelig side om side, er den i hvert fall ennå ikke kommet til uttrykk.

Så kunne vi vel få sendt oss ca. 20 stk. av bladets restopplag, når vi sender inn penger slik, for å ha noe til utdeling blant vantro kamerater.

Hell og lykke ønskes i kampen for sanning og rett!

Sprova, novbr. 1954.

Med hilsen
Ola Trønder.

Oslo Stigefabrikk

Brand-, maler- og skyvestiger oljet, m/ kadimerte beslag

Inneh. Alf T. Lunde
Mosseveien 8

Tlf. 68 88 17, priv. 67 07 79

Lunnedragene

«SJØLGOD»

«LUNNELETT»

«MOELVEN»

på lager.

Ved bestilling undersøker vi — for fraktens skyld — om lunnedraget bør sendes herfra eller direkte fra fabrikanten.

H. SNAPRUD & CO.

KONGSBERG

Biler - Maskiner
Redskaper.
Tlf. 885 - 248.

Benytt

HÅNSKOMAKEREN

i Neuberggt. 15 - Oslo

FOLK og LAND

Ansv. redaktør og utgiver:
FINN BRUN KNUDSEN

Utkommer i Oslo

Redaksjon:
Telefon 55 76 56

Ekspedisjon og kasse:
Postboks 3214, Oslo
Kierschowsgt. 5, Oslo
Telefon 37 76 96

Abonnementspriser:
Kr. 20.00 pr. år, kr. 10.00 pr. halvår. Sverige, Danmark: kr. 24.00 pr. år, kr. 12.00 pr. halvår. Utlandet for øvrig: kr. 28.00 pr. år, kr. 14.00 pr. halvår. I nøytralt omslag kr. 30.00 pr. år, kr. 15.00 pr. halvår.
Løssalgpris: 40 øre

Annonsepris:
32 øre pr. millimeter over en spalte

Bruk postgironr. 16450

Sambandstrykkeriet
Oslo

Tannlege Maamoen

Hansteensgt. 2
Telef. 44 43 33

Annelise Parow

TANNINNSETNING
Trondheim

Gisle Johnsonsgt. 5 - V. Lademoen kirke - Voldsminde

Bakergjær - Kraftfor

500 kg. engelsk bakergjær (innh. B-vit.) i 5 kg. pakninger selges, helst under ett.

Henv. Folk og Lands eksped.